

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm001754

Dane szczegółowe

Właściciel: **mst28**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II wojna światowa (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **złocony**
Sygnowanie: **FIRMIN**
Wytwórca: **FIRMIN (London, Birmigham)**
Średnica: **17.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-|-**
Profil: **(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-24 12:33**

Opis guzika btrm001754

Polski guzik wojskowy dla PSZ - według wzoru 1928

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie otwartej o trzech kwiatonach, z głową zwróconą w swoją prawą stronę, z tzw. przepaską zakończoną rozetami z piór przypominającymi pięcioramiennie gwiazdy. Przepaska, zwana również *sztynglami* umieszczona jest w górnej części skrzydeł orła. Na obrzeżu guzika, 2 mm od brzegu, znajduje się wypukła obwódka (1 mm grubości i 1 mm wysokości). Rysunek awersu nie jest do końca typowy dla polskich guzików wojskowych wzór 1928.

Rewers sygnowany: ● FIRMIN ● LONDON.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik ten jest wzorowany na guzikach wzór 1928, jest to wersja dla wojsk lotniczych Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii.

Guzik wzór 1928

Guzik ten jest określany mianem **wzór 1928**, gdyż nowy wizerunek godła państwowego, który widnieje na tym guziku, został wprowadzony na mocy: *Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach*^[1], (Dz. U. z 1927 r. Nr 115, poz. 980) **zaczął obowiązywać od dnia 29 marca 1928 roku**. Nowy wizerunek orła został zaprojektowany przez profesora Zygmunta Kamińskiego^[2] i był wzorowany na orle z epoki Stefana Batorego. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 11/1928 z dnia 1 maja 1928 r. poz. 129 - *Godła państwowe w wojsku*^[3]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 1 maja 1928 r., Nr 11, poz. 129) regulował wszelkie sprawy związane ze zmianą wizerunku godła państwowego, w tym na guzikach mundurowych. Guziki te były przeznaczone dla oficerów i szeregowych. *Guziki mundurowe z orzełkami dotychczasowego rysunku* zezwolono donaszać do dnia 28 marca 1930 roku. Nowe mundury i płaszcze musiały być zaopatrzone już w *guziki z wizerunkiem orła nowego wzoru*. Szczegóły techniczne dotyczące guzików pozostawiono takie, jak to określał Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 10/1927 z dnia 24 marca 1927 r. poz. 85 - *Guziki mundurowe dla oficerów i szeregowych - uzupełnienie przepisów ubioru polowego wojska*^[4]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 24 marca 1927 r., Nr 10, poz. 85) *Guziki* (.) wykonane z białego metalu, masywne, o wymiarach: *duży guzik o średnicy 22 mm., mały guzik o średnicy 16 mm.* Guziki duże (grubość blachy 1,5 mm) noszone były na piersiach bluzy mundurowej i płaszcza, na rękawach, na dragonach (pas z tyłu płaszcza) i na kieszeniach. Guziki małe (grubość blachy 1,25 mm) noszone były na naramiennikach, na podpince czapki oraz rozcięciu płaszcza oficerskiego.

Źródła

 [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

 ^[1] [Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach .](#)

 ^[2] [Wikipedia.pl - Zygmunt Kamiński \(malarz\)](#)

 ^[3] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1928, R. 11, nr 11](#)

 ^[4] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1927, R. 10, nr 10](#)

 [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)

 [Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)

 [POLSKIE GUZIKI WOJSKOWE w XX wieku, Elbląg 1988](#)

 [Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej](#)

 [Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy](#)

 [Wikipedia.pl - Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie](#)

 [Wikipedia.pl - Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii](#)

 [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie \(II RP\)](#)

Wytwórca: FIRMIN (London, Birmigham)

FIRMIN, angielska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, założona w 1655 roku^[1]. Spółka ta posiadała co najmniej 15 adresów pod którymi produkowano guziki.

Sygnatury i datowanie

Samuel Firmin (S. F.); w okolicach Somerset House - od lat 70-tych do początku lat 90-tych XVIII wieku

Samuel Firmin, Strand. London. 1793-1796

Firmin & Westall. 1797-1799

Firmin & Co. około 1800-1811

Firmin, Philip, 1812

Firmin & Langdale, 1815-1823

Firmin & Sons, 1824

Firmin, Robert, 1826

Firmin & King, 1838

Firmin & Sons, 1839

Firmin, Philip & Samuel. 1841

Firmin & Sons. W początku lat 50-tych XIX wieku do roku 1875

Firmin & Sons Ltd. 1875 (od 1882 roku firma jest głównie ulokowana w Birmingham)

Firmin & Sons Ltd. St. Martin's Lane. London, 1894

Uzupełnić tę sekcję o dane ze strony:

● ukdfd.co.uk - **BUTTON MAKERS AND THEIR BACKMARKS**

Aktualny adres firmy

Firmin & Sons Limited, Firmin House, 82-86 New Town Row, Birmingham, B6 4HU.

Ciekawostki

Firma jest producentem insygniów, guzików i innych akcesoriów dla Królowej Elżbiety II oraz dla Księcia Edynburga Filipa.

Firma jest wytwórcą guzików królewskich dla wszystkich monarchów brytyjskich począwszy od Jerzego II Hanowerskiego (okres panowania - 1727-1760).

Wnioski na podstawie guzików występujących w Buttonarium

Firma produkowała głównie brytyjskie guziki wojskowe oraz liberyjne, ale też guziki dla armii egipskiej, kanadyjskiej, firm amerykańskich, a w okresie II wojny światowej wyprodukowała też guziki na potrzeby Polskich Sił Zbrojnych stacjonujących w Anglii.

Źródła

 ^[1] www.firminhouse.com - FIRMIN House

 www.oldcopper.org - Button Badge Makers

 www.oldcopper.org - Buttonmakers Birmingham

 www.angelfire.com - Diana's Buttons - British Button Backmarks

 Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 21:39**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.05.17